

FAUNA TÜRLERİ

Himantopus himantopus
(Uzunbacak)
YENİ KAYIT

Vanellus vanellus
(Kızkuşu)
YENİ KAYIT

Cinclus cinclus
(Dere Kuşu)
YENİ KAYIT

Motacilla cinerea
(Dağ Kuyruksallayanı)
YENİ KAYIT

Dryomys nitedula
(Hasancık)
YENİ KAYIT

Tadarida teniotis
(Buldog Yarasa)
YENİ KAYIT

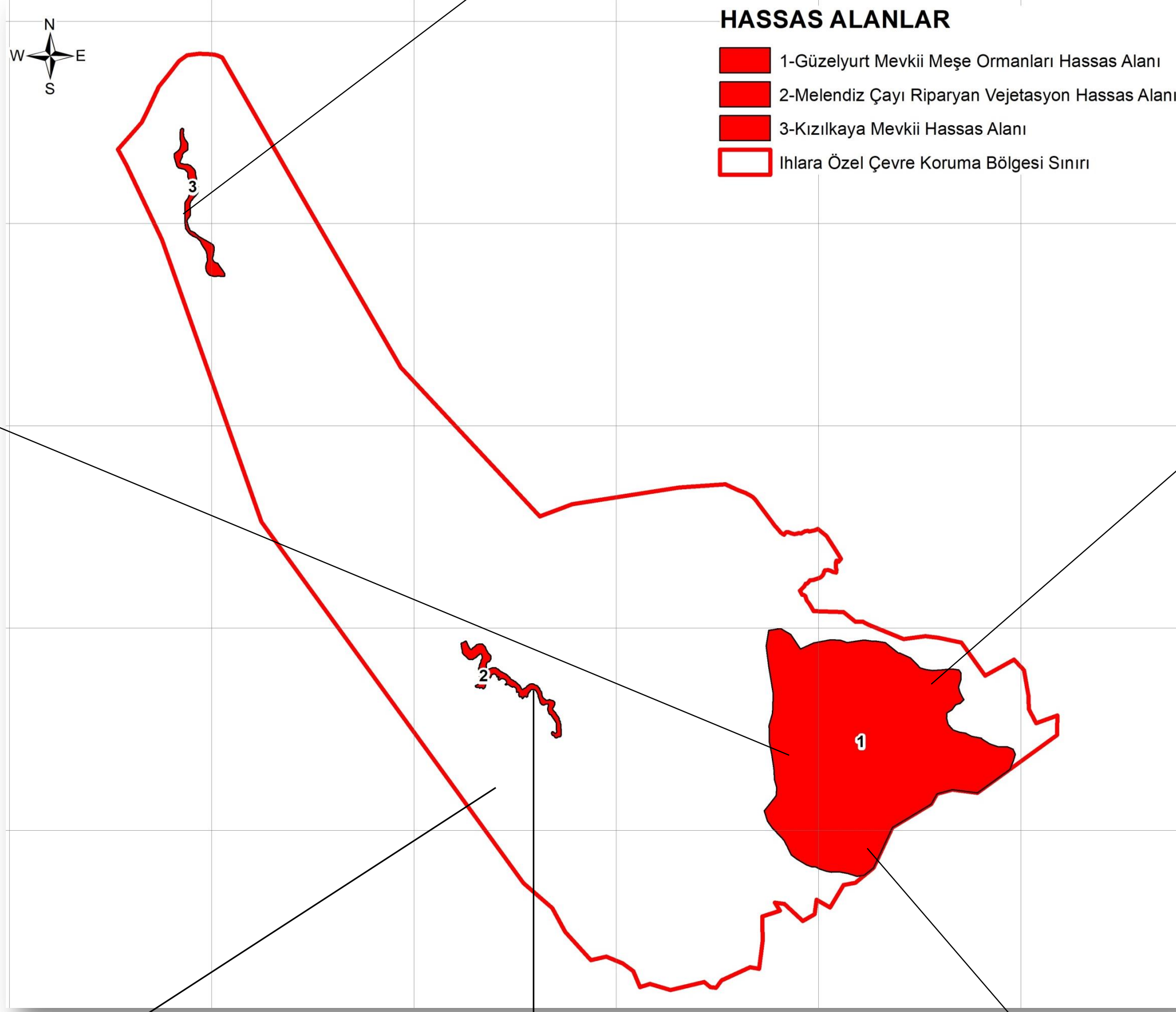
Clubiona frutetorum
YENİ KAYIT

Gobio gymnostethus
(Dere Kayası)
ENDEMİK

Leviellus kochi
**TÜRKİYE İÇİN
YENİ KAYIT**

Hemorrhhois nummifer
(Sikkeli Yılan)
YENİ KAYIT

Dolichophis caspius
(Hazar Yılanı)
YENİ KAYIT

Ihlara ÖÇK Bölgesi'nde Tespit Edilen Fauna Tür Sayıları			
FAUNA GRUPLARI	TÜR	ENDEMİK	YENİ KAYIT
KUŞLAR	92	-	49
MEMELİLER	34	-	3
BALIKLAR	14	7	-
AMFİBİ VE SÜRÜNGENLER	23	-	6
OMURGASIZLAR	346	1	85
TOPLAM	509	8	143

FLORA TÜRLERİ

Phlomis sieheana
(Kuduzadaçayı)
ENDEMİK

Astragalus karamisicus
(Korumaz Geveni)
ENDEMİK

Astragalus mesogitanus
(Aydın Geveni)
ENDEMİK

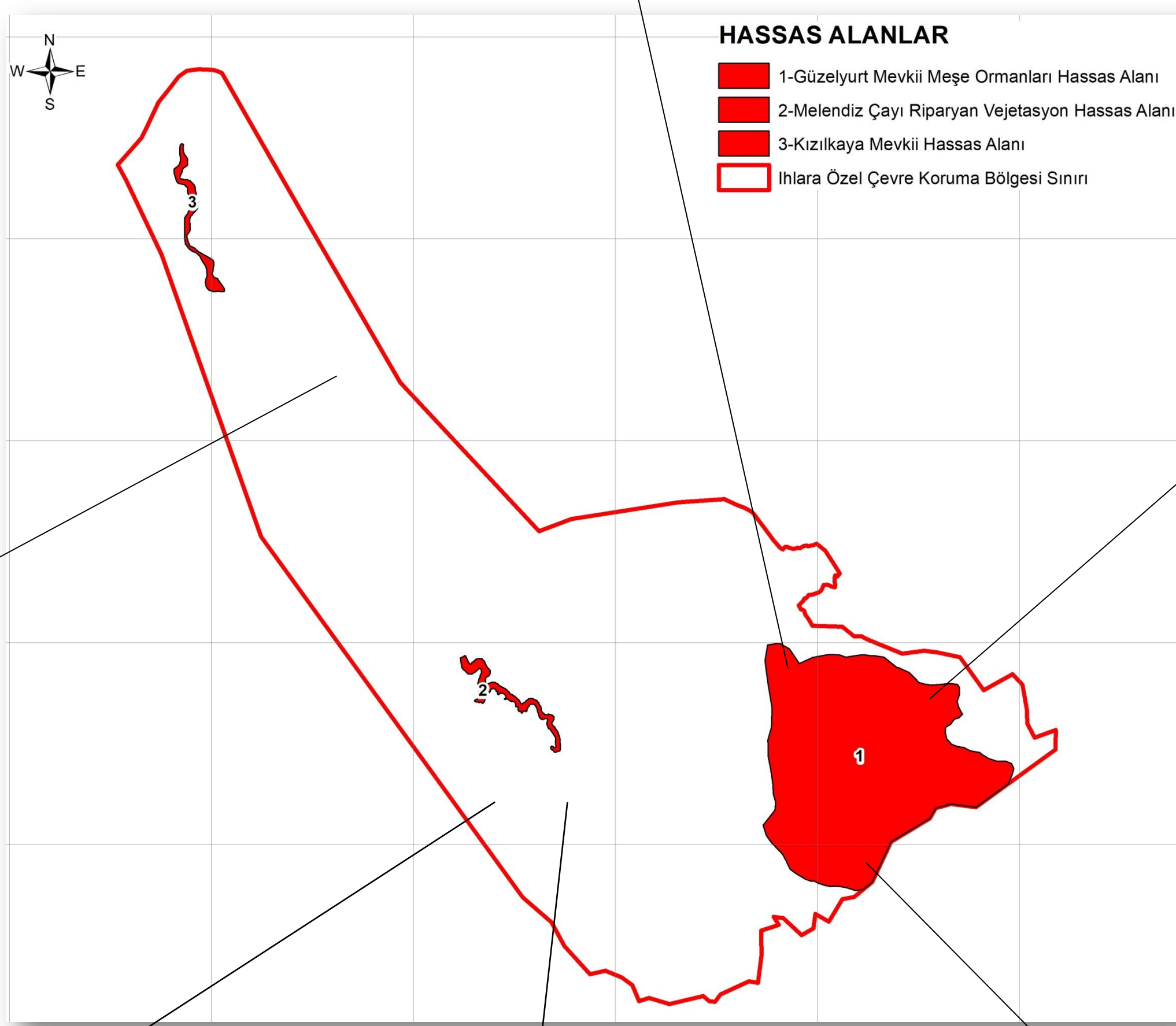
Anthemis pauciloba var.
pauciloba
(Bolpapatya)
ENDEMİK

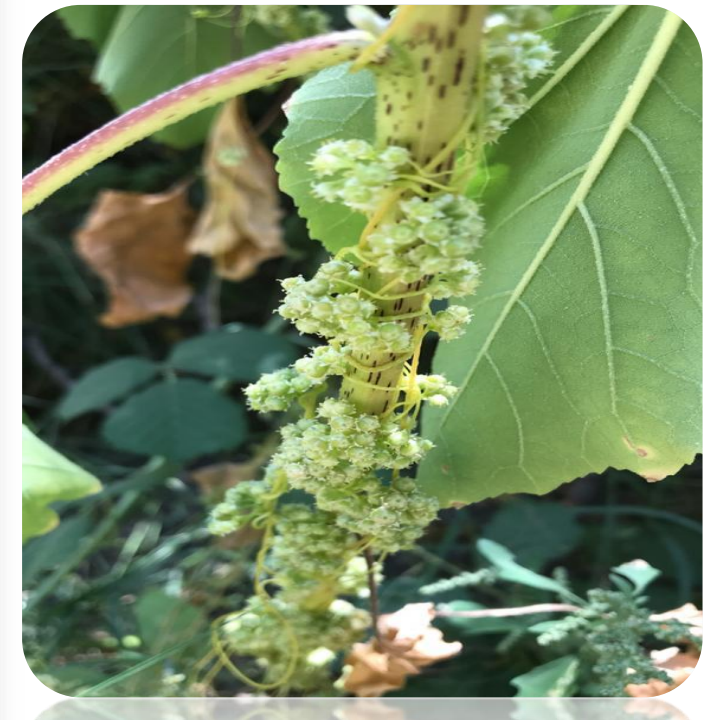
Anchusa leptophylla
subsp. incana
(Toklubaşı)
ENDEMİK

Alcea biennis
(Fatmaana Gülü)

Silene brevicaulis
(Göşberk)
ENDEMİK

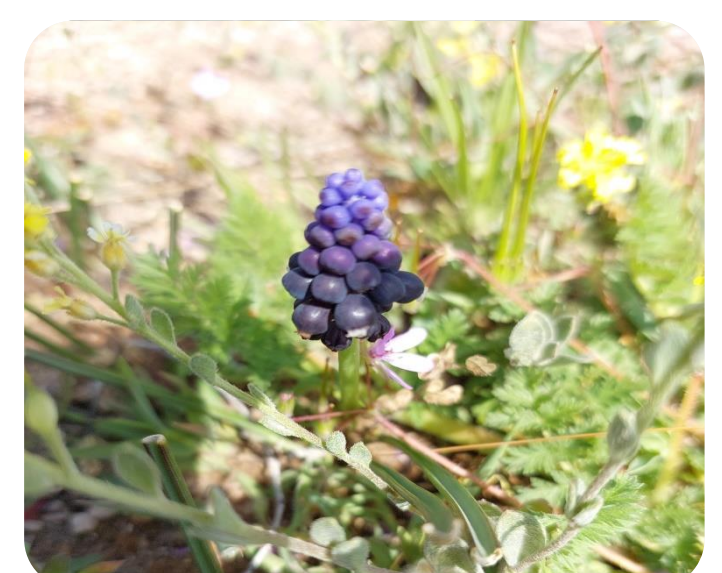
Cuscuta campestris
(Kafir Saçı)

Epilobium parviflorum
(Iraz Yakıotu)

Vincetoxicum fuscatum
subsp. fuscatum
(Gavur Biberi)

Muscari neglectum
(Arap üzümü)

Ihlara ÖÇK Bölgesi'nde Tespit Edilen Flora Tür Sayıları			
CANLI GRUPLARI	TÜR	ENDEMİK	YENİ KAYIT
TOHUMSUZ BİTKİLER	67	-	-
TOHURLU BİTKİLER	422	33	-
TOPLAM	489	33	-

Tuz Gölü ÖÇKB Tür ve Habitatların Araştırılması, Korunması ve İzlenmesi Projesi

Projenin amacı, Tuz Gölü ÖÇKB sınırları dâhilinde bozkır iklimine uyum sağlamış ve çevresel faktörlerden en çok etkilenen türler olan Flamingo (*Phoenicopterus roseus*), Toy (*Otis tarda*) ve Bozkır kartalı (*Aquila nipalensis*) popülasyonlarının araştırılması, izlenmesi ve korunmasıdır.

2024 yılında Konya ili Tuz Gölü ÖÇK Bölge sınırları içerisinde yapılan Toy Kuşu gözlem ve arazi çalışmalarında, sadece Temmuz ayında Tersakan Gölü'nün kuzeyinde üç birey uçarken görülmüştür. 2024 yılı Bozkır Kartalı gözlem ve arazi çalışmalarında, Eskil ve Gölyazı ile Tuz Gölü arasındaki bölgede iki yavru birey ve ebeveynleri alanda tespit edilmiştir. 2024 yılı Flamingo gözlem ve arazi çalışmaları sonucunda ise kreş ve yuva noktasında 4.311 yavru birey tespit edilmiştir. Gelişimlerini tamamlayan yavru bireyler, herhangi bir tehdit altında kalmadan ülkemizden göç etmişlerdir.

Bölgeden alınan su örneklerinin analizi sonucunda ağır metal değerlerinin normal değerlerin altında olduğu tespit edilmiştir. Bölge su kaynaklarının, Flamingolar başta olmak üzere, çeşitli kuş türleri ve memeli popülasyonları için hayati düzeyde bir tehdit oluşturmadığı sonucuna varılmıştır.

Flamingo (*Phoenicopterus roseus*)

Bozkır kartalı (*Aquila nipalensis*)

Toy (*Otis tarda*)

Belek, Patara, Göksu Deltası, Fethiye-Göcek, Köyceğiz-Dalyan, Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Kumsal Alanlarında Deniz Kaplumbağaları İzleme Projesi 2024

Genel Müdürlüğümüzün en önemli koruma çalışmalarından birisi olan Deniz Kaplumbağalarının korunması projesi 2024 yılında Göksu, Belek, Patara, Fethiye-Göcek, Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgelerinde tamamlanmıştır. Ülkemizin son derece önemli turizm destinasyonlarından olan bu kumsallarda Deniz Kaplumbağaları (*Caretta caretta*, *Chelonia mydas*) ve Nil Kaplumbağası (*Trionyx triunguis*) türleri yuva yapmaktadır.

Yumurtadan çıkan her deniz kaplumbağasının üremek ve yuva yapmak için yumurtadan çıktığı kumsala döndüğü bilinmektedir. Bu nedenle deniz kaplumbağalarının üreme bölgesi olan Özel Çevre Koruma Bölgelerinde koruma faaliyetleri aksamadan yürütülmektedir. Bu yıl Özel Çevre Koruma Bölgelerindeki yuvalama alanlarını ziyaret eden ve yuva yapan deniz kaplumbağası sayılarımız; Mersin'de bulunan Göksu Deltasında 306 yuva olup 9.813'ü denize ulaşmayı başarmış, Antalya'da bulunan Belek'te 2.666 Yuva olup 83.856'sı denize ulaşmayı başarmış, Patara'da 604 yuva olup 35.041'i denize ulaşmayı başarmış, Muğla' da bulunan Fethiye kumsallarında 152 yuva olup 4.490'u denize ulaşmayı başarmış, Köyceğiz Dalyan'da ise 781 yuva olup 44.866'sı denize ulaşmayı başarmıştır.

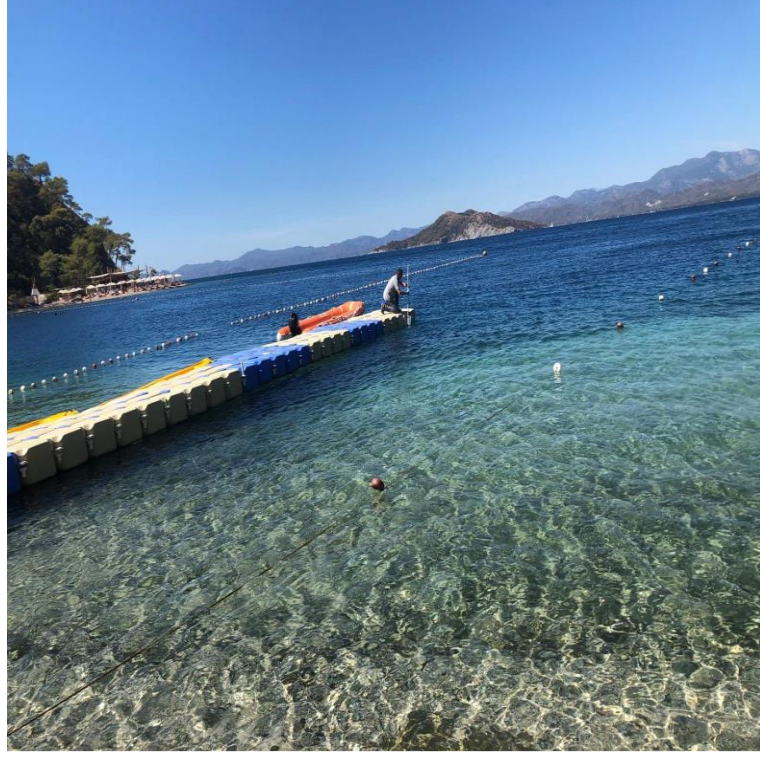
- **Gökova Özel Çevre Koruma Bölgesinde İklim Değişikliğinin Denizel ve Karasal Ekosistemler Üzerindeki Etkilerinin Araştırılması ve Uyum Kapasitesinin Artırılması Projesi 2024 yılında tamamlanmıştır.** Proje kapsamında;

- İklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı bölgenin uyum kapasitesinin güçlendirilmesi çalışmaları yapılmıştır.
- Gökova Özel Çevre Koruma Bölgesi İklim Değişikliği Uyum Eylem Planı oluşturulmuştur.
- İklim değişikliğine yönelik farkındalık, bilinçlendirme ve kurumsal kapasitenin artırılması çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

- **Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Su Kalitesinin ve Atıksu Arıtma Tesislerinin Verimliliğinin İzlenmesi Projesi** kapsamında 17 adet ÖÇK Bölgesinde deniz, göl, akarsu ve atıksu arıtma tesisi giriş-çıkış noktalarından her ay toplamda 265 noktadan numuneler alınarak akredite laboratuvarlarca analizleri yapılmıştır. Proje ile; Mevcut ve potansiyel kirlilik kaynakları belirlenerek olası çevresel kirliliğin zamanında tespit edilip gerekli önlemlerin alınması sağlanmaktadır.

-

- **Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi Fethiye Körfezi Dip Çamuru Temizliğine Yönelik Fizibilite Raporunun Güncellenmesi Projesi kapsamında** Fethiye Körfezi'nde artan nüfusa bağlı olarak alan kullanımlarının ve kirliliğin artması, değişen iklim ve çevre koşullarının yapılan çalışmalara yansıtılmıştır. Proje kapsamında;

- Batimetrik ölçümler ile deniz dibi derinlik hesaplamaları,
- Sismik ölçümler ile tabanda birikmiş olan sediment miktarı hesaplamaları,
- Batimetrik ve sığ sismik ölçümler haritalandırılması,
- Deniz suyu ve sediment örnekleri üzerinde kimyasal analizler güncelleme çalışmaları,
- Mevcut su kalitesi durumu raporlanması,
- Dip çamuru miktarı hesaplama çalışmaları tamamlanmıştır.

Göksu Deltası Özel Çevre Koruma Bölgesi
Sulak Alan ve Karasal Alan
Ekosistem İzleme Fizibilite Revizyon Projesi

Ülke ve dünya ölçeğinde ekolojik önemi olan Göksu Deltası, çevre kirlenmeleri ve bozulmalarına duyarlı toprak ve su alanlarını, biyolojik çeşitliliğin, doğal kaynakların ve bunlarla ilgili kültürel kaynakların gelecek kuşaklara ulaşmasını emniyet altına almak üzere gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi amacı ile Özel Çevre Koruma Bölgesi (ÖÇKB) ilan edilmiş, aynı zamanda uluslararası öneme sahip bir RAMSAR alanıdır.

Bakanlığımız (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) tarafından Göksu Deltası ÖÇK Bölgesinde yürütülen araştırma projeleri ve 2021 yılında yapılan fizibilite çalışmaları sonuçları değerlendirildiğinde son yıllarda dünyamızda ve ülkemizde yaşanan iklim değişikliği ve çevresel baskılardaki artışlara bağlı olarak Göksu Deltası ÖÇK Bölgesindeki iyi kalitedeki tatlı su varlığının azaldığı, sulak alanların küçüldüğü ve tahrip olduğu, Sumru ve Yaz Ördeği gibi bazı kuş türlerinin alandan yok olduğu, Saz Horozu gibi koruma önceliği olan kuş türlerinin popülasyonlarının azaldığı, Deniz Kaplumbağalarının üreme ve Kum Zambaklarının yaşam habitatları olan kumsalların kalitesinin bozulduğu tespit edilmiştir.

Gerek 1984 yılında taraf olduğumuz "Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşam Ortamlarının Korunması (BERN) Sözleşmesi" ile Rio'da imzaladığımız Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi ve 1994 yılında taraf olduğumuz RAMSAR (Sulak Alanların Korunması Sözleşmesi) Sözleşmesi ile AB Habitat ve Kuş Direktiflerinden doğan uluslararası yükümlülüklerimiz, gerekse ulusal mevzuatımızdan kaynaklanan sorumluluklarımız gereği; ekosistemin sürdürülebilirliğinin sağlanması, bozulmuş ekosistemlerin rehabilitasyonu ve doğaya yeniden kazandırılması, peyzaj onarım kriterlerinin ve çözüm önerilerinin ortaya konduğu fizibilite çalışması sonuçları çerçevesinde uygulamaya yönelik bir yol haritasının ortaya konması ve uygulama çalışmalarının bir plan dahilinde yapılması gerekmektedir.

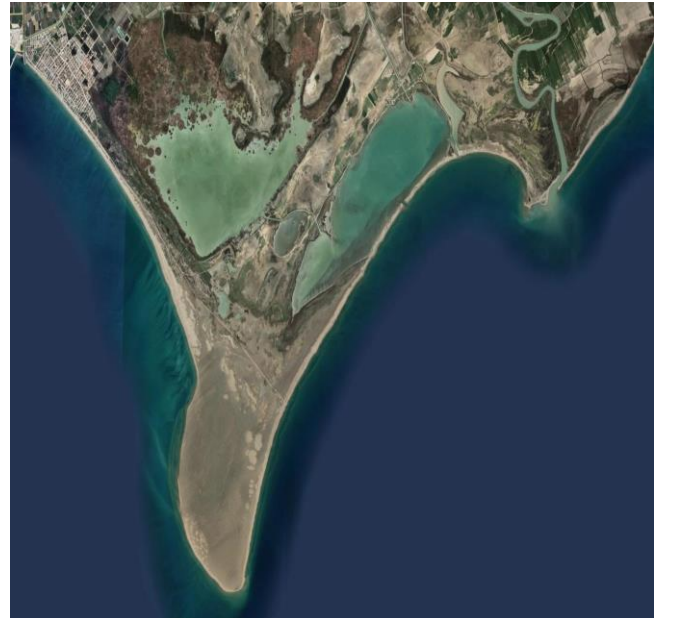
Bu kapsamda; korunan alanlarda ekolojik bağlantılılık, biyoçeşitlilik ve peyzajların sürekliliğinin kopması ya da peyzaj yapısındaki parçalanmalar biyotop kaybına yol açarken alanın ekolojik yapısında da hızla değişime yol açmaktadır. Çalışma alanında olduğu gibi monotopların yaratılması, ekolojik rekabet dolayısıyla birçok türün yaşam olanaklarını ortadan kaldırmaktadır. Birçok ekolojik süreç de bu durumdan

etkilendiğinden dolayı değişim ortaya çıkmaktadır. Alanın sahip olduğu doğal çeşitlilik, bir yandan insan kullanımları için uygun alanları oluştururken aynı zamanda müdahalelere karşı hassasiyeti yüksek alanlar oluşturmaktadır.

Sahip olduğu doğal ve kültürel değerlerin koruma-kullanma dengesi gözetilerek belirli bir plan dahilinde sürdürülebilir korunmasını, yönetimini ve kullanımını sağlamak, ekosistemler, türler ve yaşam alanlarının sürekliliğini sağlamak, doğal değerler ve biyolojik çeşitlilik unsurlarının temel özellikleri ve bu özelliklerin bütünleştirdikleri peyzajların sürekliliğini sağlamak, insan baskısı, diğer kullanımlar ve talepler nedeniyle oluşun/oluşacak biyolojik çeşitlilik kayıplarını azaltmada gerekli tedbirleri almak amacıyla izleme çalışmaları yapmaktır.

15.12.2021 Tarihinde tamamlanan Göksu Deltası Özel Çevre Koruma Bölgesi Sulak Alan ve Karasal Alan Ekosistem Rehabilitasyon çalışması fizibilite raporunda alanda rehabilitasyona yönelik uygulanacak restorasyon faaliyetlerinin etkinliğinin kontrol edilebilmesi amacı ile restorasyon faaliyetlerinin uygulama aşamalarının öncesinde, uygulama sürecinde ve sonrasında yapılacak kapsamlı bir ekosistem gözlem çalışmasının yapılmasının gerektiği belirtilmiştir.

Bu çalışma ile birlikte fizibilite raporunda da belirtilen uygulama öncesi izleme çalışmalarının ivedilikle başlaması ve alana müdahale edilmeden ekosistemin özellikle sulak alan sistemlerinin tüm bileşenleri ve bu yapıların işleyişi analiz edilerek, restorasyon ile birlikte olası etkiler modellenerek alanda oluşacak ekosistem ve habitatta meydana gelebilecek değişimlerin izlenmesi amaçlanmıştır.

Serik Armudu (*Pyrus serikensis*) Türünün Korunması ve İzlenmesi Projesi

Proje ile; Antalya ili sınırları içerisinde yer alan Belek ÖÇK Bölgesi dâhilinde doğal olarak yayılış gösteren, ancak yerleşim alanları arasında kalmış, dolayısıyla antropojenik etkilere maruz kalan ve turizm faktörlerinden çok fazla etkilenen Serik Armudu (*Pyrus serikensis*) popülasyonlarının izlenmesi ve korunması, lokasyon ve habitat durumunun araştırılması, türün diğer bitki türleriyle (birlikte yaşadığı/rekabet ettiği) ilişkisi, var ise türe yönelik tehditler ve önlemlerin araştırılması, mücadele yöntemlerinin belirlenmesi, türe yönelik bir Tür Eylem Planı taslağının oluşturulması amaçlanmıştır.

Proje kapsamında, Serik Armudu (*Pyrus serikensis*) popülasyonlarının alandaki son durumu hakkında bilgi edinilmiş, geçmişte yapılmış olan çalışmalarla bugünkü veriler karşılaştırılarak habitat durumu incelenmiş, doğal ve beşeri problemler tespit edilmiş, çözüm yöntemleri belirlenerek, söz konusu endemik türün ileriye dönük olarak devamlılığının sağlanması adına Tür Eylem Planı taslağı hazırlanmıştır.

Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projelerinin Genel Amacı;

Özel Çevre Koruma Bölgelerinin korunarak gelecek nesillere aktarılması, bilimsel kriterler ışığında bölgenin sahip olduğu biyolojik çeşitliliğin (flora-fauna) ve habitatların tespiti, endemik, nadir, nesli tehdit ve tehlike altında olan tür ve habitatların sınıflandırılması, doğal, kültürel ve tarihi açıdan mevcut durumun ortaya konulması, tehditlerin, koruma ve kullanma ilkelerinin belirlenmesidir.

Biy çeşitlilik Araştırma Projeleri ile; Alan yönetimi yaklaşımı ile sürdürülebilirlik anlayışına uygun şekilde planlayarak korumak ve yönetmek stratejisinden hareketle; Özel Çevre Koruma Bölgesinde yapılacak fiziki plan ve yönetim planlarına altlık oluşturmak üzere, alanda yapılacak biyolojik çeşitliliğin (makrobiyota) tespiti çalışmaları kapsamında endemik, nadir, nesli tehdit ve tehlike altında olan tür ve habitatların sınıflandırılması, bölgelemesi (haritalanması ve hassas zonların belirlenmesi vb.) yapılması **hedeflenmektedir.**

2024 Yılında Tamamlanan Projeler;

- Ihlara Vadisi Özel Çevre Koruma Bölgesi Biyoçeşitlilik Araştırma Projesi (2022-2024)
- Karaburun-Ildır Körfezi özel Çevre Koruma Bölgesinin RES ve GES Taşıma Kapasitesinin Tespiti Projesi (2024)

